

1) a) $\begin{vmatrix} 1 & 1 & -4 \\ -3 & 2 & 3 \\ -6 & 3 & 5 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -3 & 5 & -9 \\ -6 & 9 & -19 \end{vmatrix} = 1 \cdot \begin{vmatrix} 5 & -9 \\ 9 & -19 \end{vmatrix} = -5 \cdot 19 - (-9 \cdot 9) = -14$

b) $Pu = \frac{u \cdot v_1}{v_1 \cdot v_1} v_1 + \frac{u \cdot v_2}{v_2 \cdot v_2} v_2 = \frac{2}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + \frac{1}{4} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} 5/4 \\ 1/4 \\ 3/4 \end{bmatrix}$
 ($u = [1 \ 1 \ 0]^T$)

c) $F\left(\begin{pmatrix} 2 \\ 2 \end{pmatrix}\right) = F\left(\begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}\right) = F\left(\begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix}\right) + F\left(\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} -1 \\ -2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix}$
 linjäritet!

$F\left(\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \end{pmatrix}\right) = \frac{1}{2} F\left(\begin{pmatrix} 2 \\ 2 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

d) $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix}$ Trippelpengsmatrix! $AX=0 \Rightarrow$

$\begin{cases} x_1 = 5 + 3t \\ x_2 = 5 \\ x_3 = -4t \\ x_4 = t \\ x_5 = t \end{cases}$ där $x = s \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \\ -4 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ Bas för $\text{Nul}(A)$:
 $\left\{ [1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0]^T, [3 \ 0 \ -4 \ 1 \ 1]^T \right\}$

e) $B = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 3 & 1 \\ 1 & -1 & 2 & 2 & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$
 Pivotkolonner: nr 1 och 3

Bas för $\text{Col}(B)$ är de 1:a och 3:e kolumnerna i B , dvs $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \right\}$

$\dim(\text{Nul}(A)) = \# \text{kolonner} - \dim(\text{Col}(B)) = 5 - 2 = 3$

f) Multiplicera respektive vektor med A :

$A v_1 = \begin{pmatrix} -3 \\ 0 \\ 3 \\ -3 \end{pmatrix} = 3v_1$, $A v_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 3 \\ -2 \end{pmatrix} \neq \lambda v_2$, $A v_3 = \begin{pmatrix} 14 \\ 14 \\ -14 \\ -28 \end{pmatrix} = -7v_3$

v_1 egenvektor till egenvärdet 3 , v_3 egenvektor till egenvärdet -7

1) $\begin{bmatrix} 3 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -2 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 1 & 5 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 3 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 1 & 5 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 3 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 5 \end{bmatrix} = U$
 (multiplier av elementet i rad 1)
 (multipl. av elementet i rad 2)
 (multiplier av elem. i rad 3)
 Detta ger $L = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

3) a) Vi försöker lösa $AX=b$ med eliminationsmetoder.

$[A|b] = \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 0 & 4 \\ 0 & 2 & 1 & 2 \\ 2 & 0 & 2 & 3 \\ -1 & -1 & 1 & 5 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 0 & 4 \\ 0 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & -2 & 2 & -11 \\ 0 & 0 & 1 & 9 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 0 & 4 \\ 0 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 3 & -9 \\ 0 & 0 & 1 & 9 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 0 & 4 \\ 0 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 9 \\ 0 & 0 & 0 & -36 \end{array} \right]$

Vi ser av detta att systemet skulle lösas.
 (pivotelement i HL!)

b) MKM-tekniken är en lösning till systemet $A^T A x = A^T b$

$[A^T A | A^T b] = \left[\begin{array}{ccc|c} 6 & 2 & 3 & -7 \\ 2 & 6 & 1 & 3 \\ 3 & 1 & 6 & 1 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccc|c} 2 & 6 & 1 & 3 \\ 6 & 2 & 3 & -7 \\ 6 & 2 & 12 & 2 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccc|c} 2 & 6 & 1 & 3 \\ 0 & -16 & 0 & -16 \\ 0 & -16 & 9 & -7 \end{array} \right]$

$\sim \left[\begin{array}{ccc|c} 2 & 6 & 1 & 3 \\ 0 & -16 & 0 & -16 \\ 0 & 0 & 9 & 9 \end{array} \right]$ Entydig lösning: $x = \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

4) Om vektorn $x \in \mathbb{R}^2$ har koordinatvektorn $[x]_B$ i basen $B = \{v_1, v_2, v_3\}$ så gäller $x = P[x]_B$ och $[x]_B = P^{-1}x$, där $P = [v_1 \ v_2 \ v_3]$

Den linjära avbildningen T har matrisen M i standardbas och M_B (given) i basen B . Då gäller:

$T(x) = P[T(x)]_B = P M_B [x]_B = \underbrace{P M_B P^{-1}}_{=M} x$

4/ (forts) Vi behöva hitta P^{-1} !

$$[P|I] = \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 0 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \sim \dots \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 3 & -3 & 1 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 5 & 5 & 5 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 10 & 10 & -5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 3 & -3 & 1 \end{array} \right]$$

$$\sim \dots \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 5 & 0 & 4 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 5 & 3 & -3 & 1 \end{array} \right] = [5I | 5P^{-1}] \quad P^{-1} = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} -2 & 2 & 1 \\ 4 & 1 & -2 \\ 3 & -3 & 1 \end{bmatrix}$$

Till sist: $T(x) = P M_B P^{-1} x = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 3 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 2 & 0 \\ 2 & 2 & -2 \\ 0 & -2 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 & 2 & 1 \\ 4 & 1 & -2 \\ 3 & -3 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ -8 \\ 6 \end{bmatrix}$

5/ $P_3 = \{ \text{alla polynom av grad } \leq 3 \}$

$U_1 = \{ p \in P_3 : p(1) = p(-1) \}$

$U_2 = \{ p \in U_1 : p(1) = 0 \}$

$p \in U_2 \iff p(1) = p(-1) = 0 \iff p(x) = (x-1)(x+1)q(x), q \in P_1$

Varje polynom i U_2 kan alltså skrivas: $p(x) = (x^2-1)(ax+b) = a(x^3-x) + b(x^2-1)$

En bas för U_2 är därmed $\{ x^3-x, x^2-1 \}$ (de är linjärt oberoende och spänner upp U_2)

Om $p \in U_1$, så gäller att $p(x) - p(1) \in U_2$

Varje $p \in U_1$ kan alltså skrivas $p(x) = a(x^3-x) + b(x^2-1) + \underbrace{p(1)}_c$, dvs som en linjärkombination av $\{ x^3-x, x^2-1, 1 \}$ som är linjärt oberoende

Därmed är en bas för U_1 : $\{ x^3-x, x^2-1, 1 \}$

För att fylla ut till en bas för hela P_3 gäller det att hitta ett polynom i P_3 som inte ligger i U_1 , t.ex. x (alla värden i 1 och -1)

Eftersom $\dim P_3 = 4$ måste $\{ x^3-x, x^2-1, x, 1 \}$ vara en bas för P_3 .

6) a) M symmetrisk betyder: $M^T = M$

Vi testar: $(A^T A)^T = A^T \cdot (A^T)^T = A^T A$ Sant!

b) x_1, x_2 lösningar till $Ax = b \implies A(0,2x_1 + 0,8x_2) = 0,2Ax_1 + 0,8Ax_2 = 0,2b + 0,8b = b$
dvs $0,2x_1 + 0,8x_2$ är lösning till $Ax = b$ Sant

c) I lösningarna till $Ax = 0$ är antalet fria variabler lika med antalet kolonner minus $\dim \text{Col}(A)$, vilket är minst 1 då kolonnerna i A är linjärt beroende. ($\dim \text{Col}(A) < \text{antallet kolonner}$)
 $Ax = b$ kan därmed ha oändligt många lösningar eller ingen lösning, aldrig enstaka lösning. Sant

d) Finns en matris A med 7 kolonner och $\dim \text{Nul}(A) = \dim \text{Col}(A)$!
Rank Theorem: $\dim \text{Nul}(A) + \dim \text{Col}(A) = 7$ (add.!)
(dimensionssats) $\quad \quad \quad = \text{rank}(A)$
Därmed kan dimensionerna aldrig vara lika! Falskt

e) A diagonaliserbar $\iff$ det finns en egenbas för $\mathbb{R}^n$
 $n \times n$
Ta $A = \begin{pmatrix} 1 & \\ & 0 \end{pmatrix}$ Enda egenvärde $\lambda = 1$, egenvektor $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$
Egenrummet har dimension 1, ingen egenbas.
 A är ej diagonaliserbar. Falskt

f) Om A är en $n \times n$ -matris med $m < n$, bygg ut A till en $n \times n$ -matris $B = \begin{bmatrix} A \\ 0 \end{bmatrix}$, det $B = 0$ (det A finns ej!)
Då är $A^T A = B^T B$ och $\det(A^T A) = \det(B^T B) = (\det B)^2 = 0$